

5. H. J. Vermeulen, Cliotstraat 14, Amsterdam (Z.) (door idem.).

6. Dr. J. H. J. M. Vallen, arts te Blerik (Limburg), Antoniuslaan 105 (door P. A. Hens).

Over deze kandidaten wordt schriftelijk gestemd. De uitslag hiervan is, dat alle kandidaten met algemene stemmen tot lid worden benoemd.

Daarna wordt het woord gegeven aan de heren W. Ph. J. Hellebrekers en Dr K. Waldeck, die de tochten, welke de volgende dag zullen worden gehouden, hebben voorbereid. Aan deze heren is het te danken, dat de deelnemers van de excursie in de prachtige omgeving van Arcen 82 soorten vogels hebben kunnen waarnemen en een aantal nesten hebben kunnen bekijken. Verwezen moge worden naar het door Dr K. Waldeck opgemaakte excursieverslag, dat wegens plaatsgebrek tot het volgende no. moet blijven liggen.

Tot slot wordt nog het woord gevoerd door de heer Coomans de Ruiter, die de medewerking inroept der leden om de „folders” van het nieuwe door de Club uit te geven boekwerk over „De Betekenis en etymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandse Vogels” bij natuurvrienden in hun woonplaats te willen verspreiden. De uitgave kan begin December worden verwacht. Wil deze — zoals de bedoeling was — voor de Club een finantieel succes worden, dan zullen er meer bestelbiljetten moeten worden ingediend dan tot dusverre het geval was. Mevrouw Coomans de Ruiter zal zich met de administratie der bestelde boekwerken belasten.

Daar de wetenschappelijke mededelingen tot de najaarsvergadering worden uitgesteld, sluit de Voorzitter tegen half elf met een woord van dank deze vergadering.

De 1ste Secretaris, L. Coomans de Ruiter.

Literatuur

L. Coomans de Ruiter, W. C. van Heurn en W. K. Kraak, „Beteekenis en etymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandsche vogels”. Uitgave van de Club van Nederlandsche Vogelkundigen.

Om twee redenen lijkt op het eerste gezicht de bespreking van dit boekje in dit tijdschrift minder op zijn plaats. In de eerste plaats omdat het een uitgave van de Club zelf is (helaas ontbreekt aan de titel de plaats en het jaar van uitgave, evenals de naam van de drukker!) en in de tweede plaats, omdat het boekje het karakter heeft van een verklarend woordenboek en als zodanig niets met de ornithologie heeft te maken. Hoewel beide argumenten hun kracht behouden, is een bespreking hier toch wel op zijn plaats, omdat, zij het dan niet voor de ornithologie, dan toch voor de ornitholoog, het boekje van veel nut belooft te zijn. Niet alleen de betekenis, maar ook de herkomst van de wetenschappelijke namen wordt uitvoerig besproken.

De lezer zal al spoedig waardering krijgen voor de tijdrovende literatuurstudie, die ten grondslag moet hebben gelegen aan de opsporing van de vele, aanvankelijk weinig zeggende namen, die niet uit de tijd van Linnaeus, of later stammen, maar veelal een traditie in zich blijken te verbergen, die tot in de klassieke oudheid teruggrijpt. Verscheidene vogelnamen (zie: Zanglijster, Visarend, Reuzensterne) zijn afkomstig van Griekse mythen, die ter plaatse in het kort worden verteld. Daaronder mis ik echter het verhaal van Jynx, de vrouw, die probeerde Zeus op zich verliefd te maken en die tot straf door Zeus' vrouw Hera in een vogel, de Draaihals, werd veranderd. Uit dit verhaal zou dan het op p. 54 vermelde bijgeloof ontsproten zijn, volgens welk een dode Draaihals als tovermiddel aangewend kan worden om iemands liefde op te wekken.

Door de aanduiding van de klemtonen in de uitspraak van de wetenschappelijke namen en de toevoeging van korte biographieën van de auteurs, zowel als van de personen naar wie sommige vogels genoemd zijn (bijv. *richardi*, *thunbergi*, *garrellii*) heeft het werkje een grote praktische waarde gekregen en kan als

vraagbaak dienen voor vele historisch geïnteresseerde vogelliefhebbers. Zonder dit boekje had ik niet geweten, dat *Phylloscopus „collybita“* de „geldschietter“ betekende, een voor het gezang van de Tjiftjaf zeer karakteristieke naam. Evenmin begreep ik tot nu toe de subspecifieke naam „cabaret“ voor het Kleine Barmsijsje. En er is hier veel meer te leren!

Het boekje munt uit door het praktisch ontbreken van drukfouten. Ik begrijp alleen niet, waarom op p. 22 de eigennaam „Yarrell“ consequent met één r wordt gespeld. In ieder geval moet de subspecifieke naam van de Rouwkwikstaart een dubbele r hebben (zie beneden).

Thans volgen enkele opmerkingen, die de schrijvers als „opbouwende kritiek“ gelieven te beschouwen. In de „Inleiding“ wordt gesproken over de Nomenclatuur Commissie, alsof deze in zake nomenclatuur alles zou hebben te beslissen. In feite is de werkzaamheid van deze Commissie, die ingesteld is door de British Ornithologists' Union, beperkt tot de nomenclatuur van Britse vogels. Hoewel zij zeer serieus te werk gaat, kan deze Commissie evenwel niet als het enige richtsnoer worden beschouwd. De „Zoölogische Nomenclatuurregels“ blijven toonaangevend. Deze laatste blijken de schrijvers niet in alle opzichten bekend te zijn. Een der regels (artikel 36) stelt n.l. vast, dat genus-namen, die slechts in één letter, of in de uitgangsvorm verschillen, niet als homonymen worden beschouwd; vandaar, dat de volgende namen verschillend zijn: *Pica-Picus*; *Apis-Apus*; *Dendrocopus-Dendrocopos*; maar ook *Coracia-Coracias* (vgl. p. IX) en *Galerita-Galerida* (vgl. p. 17)! Verbeteringen van gepubliceerde genus-namen — zelfs van drukfouten — mogen niet worden aangebracht (waar zou anders de grens liggen!). Hoewel men dus *Podiceps* zal moeten blijven schrijven, bestaat er m.i. weinig twijfel aan, dat oorspronkelijk *Podicipes* is bedoeld (p. 95).

Op p. 30 vragen de schrijvers zich af, waarom voor Fluitser, *Phylloscopus sibilatrix*, niet de mannelijke vorm *sibilator* gebruikt wordt. De oplossing is, dat Bechstein de vogel het eerst beschreef onder de naam *Motacilla sibilatrix*. Op p. 7 wordt gesproken van het Groenlandse Barmsijsje, *Carduelis h. hornemannii*. De door Marres c.s. waargenomen lichte Barmsijsen behoorden stellig niet tot de Groenlandse vorm *hornemannii*, maar tot de Noordoost-Europese vorm *exilipes* (Coues)!

Wanneer *Prunella* de naam voor de Heggemus is, moet ook de familie-naam *Prunellidae* zijn en niet *Accentoridae* (p. 45).

De verklaring van „*Acrocephalus*“ (Rietzangers) als „spitskop“ (p. 32) op grond van het feit, dat deze vogels „tijdens het zingen de kop hoog, of wel spits naar boven houden“ (Koenig), is erg gezocht. De morpholoog weet, dat de Rietzangers zich door hun lange, scherp gepunte kop direct van de meeste andere Zangertjes onderscheiden.

Ik kan mij evenmin nauwelijks voorstellen, dat *Sitta* (Boomklever) en (?) *fitis* (Fitis) klanknabootsing zijn. Bijna elke Zangvogel zegt op zijn tijd „sit“ (*Sitta*).

Zou de „domheid“ van de Morinelpluvier, misschien in zijn uitzonderlijke makheid en vertrouwelijkheid tegenover mensen te zoeken zijn? En zou de naam *columbarius* (Smelleken) niet eerder op de overeenkomst van het vliegende Smelleken met een duif (Postduif, Holenduif!) berusten, dan op zijn onjuiste faam als duivenjager, waarvoor dit roofvogeltje toch stellig te klein is?

Mogen tenslotte de schrijvers van dit nuttige boekje veel genoeg beleven aan de blijvende belangstelling van de ornithologen voor de betekenis en de herkomst van de door hen gebezigde namen.

K. H. Voous.